

11

År 1966, den 17. juni , blev af en landvæsenskommission .
for Præstø amtsrådsreds i
sag angående tillædning af husspildevand fra sommerhusbe-
byggelser til afvandingsskanalerne under landvindingslaget "Råby Sø
og Mose" afsagt sålydende

k e n d e l s e .

I skrivelse af 10. juli 1961 anmodede konsulent Vilhelm Niel-
sen, Høve pr. Veksø, på ovennævnte landvindingslags vegne formanden for
landvæsenskommissionen for Præstø amtsrådsreds om at få nedsat en land-
væsenskommission til behandling af spørgsmålet om tillædning af husspil-
devand fra sommerhusbebyggelser til afvandingsskanalerne under landvin-
dingslaget.

På foranledning af landvæsenskommissionens formand, dommer
A. Halkov, Næstved, udmeldte Præstø amt ved påtegning af 28. juli 1961
parcellist Hans Skov Jørgensen, Bissinge, og landinspektør E. Olivarius
Hansen, Vordingborg, til som landvæsenskommissærer at deltage i behand-
lingen og påkendelsen af nævnte sag.

Inden sagen kom til behandling i kommissionen, meddelte land-
inspektør E. Olivarius Hansen, at han fandt sig inhabil, hvorefter am-
tet udmeldte gårdejer Jens L. Carstensen, Stege, til at tiltræde kommis-
sionen i Olivarius Hansens sted.

Kommissionen har antaget overingeniør H. Venov, Slagelse, til
at bistå kommissionen som teknisk sagkyndig.

I lagets anmodning til kommissionen oplystes, at de respektive
sogneråd havde forbudt sivebrønde i området i og omkring Råby Sø og Mose
og henvist spildevandsproducenterne til at forsøge at få tilladelse til
at udlede spildevandet i landvindingslagets afvandingsskanaler.

Laget fremsendte udkast til et tillæg til vedtægten for land-
vindingslaget omfattende lagets betingelser for at give tilladelse til
tillædning af spildevand til afvandingsskanalerne, hvilket udkast var ved-
taget såvel af lagets bestyrelse som af en generalforsamling.

Udkastet til tillægget omfattede visse tekniske bestemmelser
vedrørende behandlingen af spildevandet inden udledningen i kanalerne,

bestemmelse om spildevandsproducenternes bidrag til laget og en bestemmelse om, at spildevandsproducenterne ikke skulle gives stemmeret på lagets generalforsamlinger.

Kommissionens forhandlinger.

Kommissionen afholdt sit 1. møde den 19. juni 1964.

Konsulent Nielsen redegjorde for det indsendte andragende. Oplyste herunder, at der var foreslået pålagt hver sommerhusgrundejer, der sendte spildevand til lagets kanaler, andel i lagets udgifter med 15 parter pr. ejendom (anslået udgift pr. part ca. 2,50 kr. årlig).

De mødte sommerhusejere erklærede sig indforstået med at bidrage til udgifterne ved oprensningen af afvandingskanalerne, men fandt det foreslåede bidrag for højt ansat.

Landinspektør E. Olivarius Hansen, Vordingborg, der var mødt for tandlæge Wiberg Jørgensen, Stege, mente, at der burde gives de lodsejere, der blev gjort bidragspligtige til laget, stemmeret.

Kommissionen tilkendegav, at den ville rette henvendelse til kredslægen om spildevandstilledningen til kanalerne, inden den tog stilling til sagen.

Kommissionens 2. møde blev afholdt den 8. juli 1964.

Her erklærede kredslægen sig indforstået med, at der blev udledt spildevand fra indtil 200 sommerhuse til lagets kanaler, når spildevandet inden udledningen var mekanisk rensset. Gjorde opmærksom på, at sundhedsmyndighederne forbeholdt sig ret til at indbringe spørgsmålet om spildevandstilledningen for en vandløbsret, hvis det viste sig, at der opstod væsentlige hygiejniske ulemper ved ordningen.

På mødet blev der om betalingssspørgsmålet stillet følgende forligsforslag, hvortil ingen havde noget at bemærke:

Så længe antallet af sommerhuse (husstande eller lejligheder) ikke overstiger 100, betales 30 kr. pr. hus.

Når antallet af huse kommer op over 100, nedsættes bidraget til 25 kr. pr. hus.

Ordningen skulle gælde i 10 år.

Bidragene skulle opkræves af laget 1 gang årligt (december termin).

Kommissionens bestemmelser.

Under henvisning til kredslægens stilling til sagen, og da fiskeriministeriet ikke havde foretaget indvendinger mod udledning af spildevandet i landvindingslagets afvandingskanaler, hvorfra det senere via lagets pumpestation udledes i havet, fandt kommissionen, at den kunne tage spørgsmålet om spildevandsproducenternes bidrag til driften og vedligeholdelsen af lagets anlæg op til afgørelse.

Kommissionen mente derimod ikke, at den kunne fastsætte bestemmelser vedrørende de private spildevandsanlæg, fra hvilke spildevandet blev udledt i kanalerne, da disse spørgsmål måtte høre under landvæsensnævnets område.

Da spildevandsproducenternes tilladelse til udledning af spildevandet er afhængig af, hvorledes de nævnte private spildevandsanlæg bliver udført, fandt kommissionen det rigtigst at godkende udledningen ud fra visse forudsætninger angående udførelsen af disse anlæg.

Efter den gældende vedtægt for landvindingslaget kan kloakinteressenterne ikke optages som medlemmer af laget. Kommissionen finder det under de givne forhold, bl. a. under hensyn til, at tilladelse til afledning af spildevand er tids- og omfangsbegrænset, ikke hensigtsmæssigt, at der foretages sådanne ændringer i vedtægten, at en optagelse af kloakinteressenterne bliver mulig.

Kommissionen finder, at de spildevandsproducenter, der afleder spildevand til kanalerne under landvindingslaget "Råby Sø og Mose", bør bidrage til driften og vedligeholdelsen af lagets kanaler, og bestemmer, at disse spildevandsproducenter - under forudsætning af, at de enkelte spildevandsanlæg, hvorfra der ledes spildevand til lagets kanaler, er udført efter nedennævnte bestemmelser - skal bidrage således:

Hvert sommerhus (husstand eller lejlighed) betaler et bidrag til landvindingslaget, hvilket bidrags størrelse fastsættes således:

Så længe antallet af huse ikke overstiger 100, betales 30 kr. pr. hus.

Når antallet af huse kommer op over 100, nedsættes bidraget til 25 kr. pr. hus.

Bidragene opkræves af laget 1 gang årligt (december termin), første gang efter at udledning af spildevand fra det respektive hus har fundet sted og tidligst fra december termin 1964.

De bestemmelser for de private anlæg, der danner forudsætningen for tilladelse til spildevandsudledning, er følgende:

Ingen spildevandsafledning til lagets afvandingskanaler må

finde sted uden tilladelse fra lagets bestyrelse.

Alle kloakanlæg (ledninger, brønde m. v.) skal være udført i overensstemmelse med "Forskrifter vedrørende afløb fra ejendomme", udgave C, udgivet af Dansk Ingeniørforening.

Spildevandsafløb, der omfatter klosetafløb, skal, inden det udledes i kanalerne, passere en hustank af emscherbrøndprincippet.

Hvor spildevandet ikke indeholder klosetafløb, skal det inden udledningen passere en mindst 30 cm brønd med vandlås.

Hustanken dimensioneres efter følgende:

Der regnes med 125 l pr. person pr. døgn, hvoraf 1/10 pr. time regnes som maximal-belastning, og tillige regnes med en mindste opholdstid af $1\frac{1}{2}$ time, hvilket for 4 personer svarer til en hustank med klæringskammer på 75 l, og desuden regnes med et slamrådnerum på 60 l/person = 240 l for 4 personer.

Brønde må ikke anbringes nærmere kanaler end 10 m af hensyn til evt. maskinoprensning.

Til kanalerne føres så få ledninger som muligt, og ved en samlet udstykning forenes kloakledningerne forinden udløb i kanalen.

Tilslutning af rørledninger til de rørlagte kanalstrækninger skal udføres omhyggeligt og skal godkendes af laget forinden tilfyldning.

Udløb af dræn eller andre ledninger i de åbne kanalstrækninger skal udføres således, at de ikke gør skade på kanalskråningerne.

Vedligeholdelse af kloakanlægget indtil lagets kanaler er laget uvedkommende.

Da store dele af lagets interesseområde ligger lavt, gøres opmærksom på, at laget påtager sig intet ansvar, såfremt vandstanden ikke til enhver tid kan holdes i tilstrækkelig dybde.

Ovennævnte bestemmelser kan ikke forpligte de kommunale myndigheder, hvorfor de kloakinteresserede selv må sikre sig at være i overensstemmelse med lokale sundheds- og kloakvedtægter.

Laget skal meddele godkendelse af projektet, forinden kloaken tilsluttes lagets kanaler.

Kloakinteressenten skal meddele laget om ændringer af kloakprojektet, specielt dersom der tilsluttes flere beboelser til anlægget.

De med hver ny kloaksag forbundne omkostninger er laget uvedkommende.

Af hensyn til, at kredslægens tilladelse til afledning af spildevand til landvindingslagets kanaler kun gælder for indtil 200 sommerhuse og kun for en 10-årig periode, bestemmes, at spørgsmålet om spildevandstilledningen af landvindingslagets bestyrelse skal indbringes for en landvæsenskommission, når antallet af bidragydende sommerhusbebyggelser når 180, og senest 1. april 1976.

Bestemmelserne i nærværende kendelse om hus- og grundejeres bidrag til landvindingslagets drifts- og vedligeholdelsesudgifter kan landvindingslaget, jfr. bestemmelserne i vandløbslovens § 97, lade tinglyse på de ejendomme, hvis ejere eller lejere får tilladelse til at lede spildevand til lagets kanaler. Udgifterne ved tinglysningen afholdes af kloakinteressenterne.

De med landvæsenskommissionens behandling af sagen forbundne udgifter afholdes efter nærmere af formanden meddelt opgørelse af landvindingslaget.

Thi bestemmes:

Kommissionen godkender, at der tilledes spildevand til afvandskanalerne under "Råby Sø og Mose" landvindingslag på grundlag af de foran anførte bestemmelser angående spildevands rensning og udledning og angående det bidrag, der i den anledning vil være at pålægge kloakinteressenterne.

A. Halkov.

H. Skov Jørgensen.

J. L. Carstensen.

Landvæsenskommissionen
for Præstø amtsrådskreds.

Sag nr. 47/1961.

K e n d e l s e

=====

afsagt den 1. september 1967

vedrørende

kloakering af Damsholte og Æbelnæs byer.

=====

I skrivelse af 4. august 1961 til formanden for landvæsenskommissionen for Præstø amtsrådsreds, dommer A. Halkov, Næstved, anmodede amtsvandinspektør, civilingeniør Axel Jensen, Næstved, om nedsættelse af en landvæsenskommission til behandling af et spildevandsprojekt for Damsholte og Æbelnæs byer. Specielt ønskedes en foreløbig kendelse vedrørende anbringelse af et renseanlæg fælles for centralskole og bebyggelse.

Under 17. august 1961 udmeldte Præstø amtsråd parcellist Carl Emil Petersen, Råbylille, og parcellist Hans Skov Jørgensen, Bissinge, til som landvæsenskommissærer at deltage i sagens behandling og påkendelse.

Kommissionen antog stads- og havneingeniør S. Laurentzius, Køge, som teknisk sagkyndig.

I skrivelse af 4. december 1961 meddelte fiskeriministeriet, at det i medfør af vandløbslovens § 73 udpegede videnskabelig assistent ved Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, cand. mag. Th. Andersen til som fiskerisagkyndig at deltage i sagens behandling for kommissionen.

Kommissionen holdt møde den 6. december 1961 i Damsholte.

Til mødet var ved anbefalet brev indkaldt Damsholte sogneråd og sundhedskommission, fiskeriministeriet, Præstø amts vejvæsen samt de i sognerådets skrivelse af 6/10 1961, side 2, opførte lodsejere, sagens bilag 14.

Kommissionen holdt et internt møde den 10. april 1967 i Damme, hvortil var indkaldt Damsholte sogneråd, fiskeriministeriet, amtsvandinspektøren, Præstø amts vejvæsen og kredslægen.

Endeligt holdt kommissionen lodsejermøde den 11. maj 1967 i Gammelso skole i Damsholte, hvortil ved anbefalet brev var indkaldt Damsholte sogneråd og sundhedskommission, fiskeriministeriet, Præstø amts vejvæsen, kredslægen og en række særligt interesserede lodsejere.

Endvidere var indkaldelse sket ved bekendtgørelse i Møns Folkeblad (28/4 1967), Aktuelt (29/4 1967) og Næstved Tidende (1/5 og 3/5 1967).

A. De forelagte projekter.

=====

1' projekt.

Med civilingeniør Axel Jensens ovennævnte skrivelse af 4/8 1961 fremsendtes en projektbeskrivelse, bilag 2, samt planer over kloaker, bilagene 4 - 11, og plan over renseanlægget, bilag 12.

I udateret skrivelse (ca. 6/10 1961), bilag 14, redegjorde Damsholte sogneråd for forholdet til amtsvejvæsenet m.v., og under 14/10 1961, bilag 15, fremsendte civilingeniør Axel Jensen en yderligere beskrivelse med en række planer, bilagene 16 - 24, herunder projekt til renseanlæg, bilag 22.

I skrivelse af 8/9 1961 til kommissionens formand fremsatte kommissionens teknisk sagkyndige bemærkninger til sagen og udtalte, at der ikke på det foreliggende grundlag kunne afsiges en foreløbig kendelse om anbringelse af renseanlæg, således som ønsket i civilingeniør Axel Jensens fremsendelsesskrivelse af 4/8 1961.

Endelig fremsatte civilingeniør Axel Jensen i skrivelse af 2/11 1961, bilag 26, sine bemærkninger til de rejste spørgsmål.

Sagen blev derefter behandlet på mødet den 6/12 1961, hvorom nærmere i nærværende kendelses afsnit C.

2' projekt.

Med skrivelse af 23/12 1966 fremsendte vejinspektør Gunnar Jensen, Kalvehave, projekt for kloakering af Damsholte og Ny Æbelnæs byer med anmodning om kommissionsbehandling. Det oplyses i skrivelserne, at civilingeniør Axel Jensen, Næstved, har ønsket at udtræde af sagen, og at sognerådet derefter har overdraget sagen til vejingeniøren.

Det bemærkes i skrivelserne, at ledningsnettet i område I med tilhørende renseanlæg er udført allerede i 1961-62, hvorimod ledningsnet med renseanlæg i område II ønskes udført i 1966-67.

Der anmodes om godkendelse af projekt for både område I og II.

Projektet, der herefter er til behandling, er i "Beskrivelse og økonomisk oversigt", bilag 15 - sagens bilag 46 - fremstillet således:

"Kloakområdet" omfatter Damsholte by og Ny Æbelnæs by, men er på grund af terrænforholdene delt i to selvstændige områder, der skiller på bakketoppen ved matr. nr. 3^e og 31^a Ny Æbelnæs, jvf. plan 4.

Område I - Damsholte omfatter eksisterende bebyggelse langs amtsvejen fra indkørslen til Marienborg (km 7,4) til matr. nr. 3^e ved bdr. nr. 9 på samme amtsvej mod Stege (km 6,5), samt bebyggelsen langs amtsvejen mod Gl. Æbelnæs (km 2,8 - 3,0).

Område II - Ny Æbelnæs omfatter eksisterende bebyggelse langs amtsvejen mod Stege fra område I til kommunens off. bivej nr. 7 ved bdr. 18 (km 5,6). Endvidere omfatter det bebyggelsen ved den nærliggende off. bivej nr. 3, samt et endnu ikke udstykket boligområde.

Nuværende og fremtidig bebyggelse:

Da der af amtsvejvæsenet er udstedt bekendtgørelse om adgangsbe- grænsning langs ovennævnte landevejsstrækninger, er der ikke i projektet regnet med yderligere udstykning direkte til landevejen.

Muligheden for en byudvikling i de to områder syntes ikke at være stor, men for dog at have een mulighed, har kommunen erhvervet et mindre areal på matr. nr. 4^e - Ny Æbelnæs - (ledningsstrækningerne fra bdr. 13 til 13^d og 13^{a4}), der agtes byggemodnet efter behov.

Eksisterende kloakledninger:

Den samlede landevejsstrækning i de to områder er i årene 1960-62 ombygget og istandsat. I område 2 - Ny Æbelnæs - var kloakprojekt den- gang under udarbejdelse, men nåede ikke at blive færdiggjort, hvilket medførte, at daværende vejgrøfter blev opfyldt under vejarbejdet uden dræn eller anden rørlægning. Vejvandet har siden da haft afløb udover rabat og skråninger, tilsyneladende dog uden særlig gene.

Evt. afløb fra ejendomme i område 2 har hovedsagelig fundet sted til drænledninger og sivebrønde.

I 1961-62, da vejarbejdet i område 1 blev udført, var kloakprojek- tet så langt fremme, at der den 6/12 1961 blev afholdt et møde mellem kommissionen, amtsvejvæsenet og Damsholte sogneråd, som resulterede i et vist tilsagn om godkendelse af den projekterede fællesledning i amts- vejen, og som derefter udførtes i den udstrækning og de dimensioner, som er angivet på det hermed fremsendte projekt, og hvoraf der er udført en efterberegning af dimensionerne.

Projektet omfatter:

A: Hovedledning med sideledninger,
B: Stikledninger til skel ved de enkelte ejendomme,
C: Renseanlæg med udløb til eksisterende vandløb,
og til projektet er udarbejdet følgende planer, tegninger og beregninger:

- 1: Målebordsblad 1:20.000, visende kloakområde 1 og 2, samt det dertil hørende topografiske opland.
- 2: Ud klip af matrikeldirektoratets kort 1:10.000.
- 3: Plan i 1:5.000, ligeledes visende de to områder, samt en del af det topografiske opland.
- 4: Plankort 1:2.000 med terrænkurver, visende de to områder, samt afstrømningsområder for de enkelte ledningsstrækninger.
- 5: Samme kort uden afstrømningsområder, men med angivelse af ledningsdimensioner, -koter og -fald. Endvidere er angivet placering af de to renseanlæg.
- 6: Længdeprofil 1:100 og 1:2.000 af ledningsnet i område 2.
- 7: Længdeprofil 1:100 og 1:2.000 af ledningsnet i område 1.
- 8: Forsinkelsesdiagram - sumkurve - for område 2.
- 9: Målestok til sumkurve.
- 10: Tegning fra Nordisk Tricclair af eksisterende renseanlæg i område 1.
- 11: Tegning fra Nordisk Tricclair af projekteret renseanlæg i område 2.
- 12: 3 stk. beregningsskemaer for rørdimensioner i område 1.
- 13: 4 stk. beregningsskemaer for rørdimensioner i område 2.
- 14: 1 sæt kalkulationer.
- 15: Nærværende beskrivelse.

Recipienten:

Recipienten for de to områder et delvis åbent vandløb, der på strækningen fra det projekterede renseanlæg i område 2 og til landevejen Stege - Bogø er registreret som off. vandløb nr. 1 i Damsholte kommune. Herfra fortsætter vandløbet som åben grøft (privat vandløb) syd om Marienborg og videre mod vest over Røddinge sø til stranden. Vandløbet er angivet på plan 1.

Beregningsforudsætninger:

Ledningssystemet er beregnet for en regnintensitet på 170 ltr/sek, 130 ltr/sek, 92 ltr/sek og 70 ltr/sek i henholdsvis 5 min., 10 min. 15

min. og 20 min.

Spildevandsmængden er sat til 0,0035 ltr/sek. pr. indb.

Som afløbskoefficienter er benyttet følgende størrelser:

For asfalterede vejbaner med asfalterede fortove sættes $k = 1,0$.

For asfalterede kørebaner, men med grusfortove sættes $k = 0,8$.

For asfalterede kørebaner med afløb over rabat og skråninger og evt. grøft sættes $k = 0,5$, og der regnes kun med kørebanearealet.

For parcelhuse sættes $k = 0,15$ til $0,20$, alt efter bebyggelsesgraden.

Eksempel 1: 1000 m² grund, bebygget areal 150 m² med $k = 1,0$

$$k = \frac{0,00150 \times 130 \times 1,0}{0,1000 \times 130} = 0,15.$$

Eksempel 2: 700 m² grund, bebygget areal 140 m² med $k = 1,0$

$$k = \frac{0,00140 \times 130 \times 1,0}{0,0800 \times 130} = 0,20$$

Der er ikke ved dimensioneringen taget hensyn til spildevandsmængden, da den i dette tilfælde er uden betydning.

Ledningsnettet:

I område I er nedlagt i alt 1507 m mufferørsledninger i dimensionerne 20-40 cm, hvortil kommer ca. 80 m ø 15 cm stikledninger ind til de enkelte ejendomme.

I område II agtes nedlagt i alt 2687 lb.m mufferørsledning i dimensionerne 20-65 cm. Hertil kommer ca. 200 m ø 15 cm stikledning ind til de enkelte ejendomme.

På det endnu ikke udstykkede område på matr. nr. 4^e og 4^f udføres ledningsstrækningerne br. 13^a - 13^d og 13^e - 13^{a4} først, når der er behov derfor.

Afvanding af kældere:

Alle kældere kan afvandes til det projekterede ledningsnet.

Renseanlæg:

I område I er i 1960-61 udført det på plan 10 viste TRIX-anlæg for 355 personer (126 iflg. skema + 230 skolebørn m.m.).

Anlægget er som nævnt dimensioneret for 355 personer og en spildevandsmængde på 125 ltr/person pr. døgn og med en timebelastning på 1/12, og hvorefter klaringskammeret skal være 5,6 m³.

Slamrådnerummet er fastsat til 55 ltr/person, eller i alt 19,5 m³.

På tilløbsledningen foran renseanlæg er udført et regnvandsoverfald, som træder i funktion, når opspædningsgraden er ca. 1 + 5.

Ligeledes er der indskudt et sandfang.

I øvrigt består anlægget som vist på plan 10 af 1 stk. \varnothing 2,00 m G-tank + 2 stk. 2,00 m E-tanke, der tilsammen giver $6,0 \text{ m}^3$ klaringskammer og $20,4 \text{ m}^3$ slamrådnerum.

I område 2 agtes udført det på plan 11 viste TRIX-anlæg, bestående af en \varnothing 2,50 m TRIX-N-tank med et \varnothing 1,25 m regnvandsoverfald og et \varnothing 1,00 m sandfang.

Ved dimensioneringen af anlægget er der regnet med en spildevandsmængde på 150 ltr/person/døgn og en timebelastning på 1/10, hvilket giver et klaringskammer på $4,5 \text{ m}^3$ ved 1,5 timers opholdstid.

Slamrådnerummet sættes til 60 ltr/person eller for 200 personer = 12 m^3 . Det viste anlæg har henholdsvis $4,7 \text{ m}^3$ klaringskammer og $13,4 \text{ m}^3$ slamrådnerum.

Sikring af ledningsnettet:

Hvor ledningsnettet er placeret på privat grund, foreslås tinglyst en bestemmelse om:

- 1: -at der ikke må bebygges over ledningerne.
- 2: -at der ikke må plantes træer eller større buske nærmere ledningen end 2,00 m.
- 3: -at der til enhver tid gives uhindret adgang for tilsyn og evt. reparation af ledningen.

Projektets udførelse, tidsfrist, finansiering m.m.

Vedr. område I.

Som foran nævnt er ledningsnet og renseanlæg her udført i 1960-61.

Vedr. område II.

Arbejdet her påregnes udført ved entreprenør og finansieret af kommunen, der står i forskud med anlægsudgifterne, indtil endelig opgørelse foreligger, og opkrævning kan foretages.

For de lodsejere, der måtte ønske det, indrømmer kommunen en afdragstid på 10 år, hvor det til enhver tid skyldige beløb forrentes med gældende bankrente.

Arbejdet ønskes udført snarest og således, at hovedledning fra renseanlæg til amtsvejen under alle omstændigheder udføres inden 1/4 1967.

Ledningsnettet i udstykningsområdet udføres efter behov.

Det øvrige ledningsnet skal dog være udført senest den 1/10 1967.

Anlæggets fremtidige drift og vedligeholdelse overtages af kommunen."

B. Udgiftsfordelingsforslaget.

=====

Forslaget til udgiftsfordeling er i "Beskrivelse og økonomisk oversigt", bilag 15 - sagens bilag 46 - fremstillet således:

"Samlet udgift for område I iflg. regnskab:	90.000 kr.	90.000 kr.
heraf udgift til renseanlæg:	<u>35.554 "</u>	
rest:	<u>54.446 kr.</u>	

Af de 54.446 kr. skal Præstø amts vejvæsen forlods betale efter vandmængde for vejarealet:

54.446 $\frac{103,91}{212,21}$:	26.600 kr.
----------------------------------	------------

Kommunens vejvæsen betaler ligeledes forlods:

54.446 $\frac{4,55}{212,21}$:	1.170 "
--------------------------------	---------

Gammelsøskolen, der har afløb direkte til renseanlæg, foreslås at yde bidrag til dette i forhold til bygningsværdien, der er på 1.950.000 kr. og sættes til 1.900 parter, hvorefter det samlede antal parter i område I bliver i alt 4220.

Bidrag fra skolen: 35.544 $\frac{1900}{4220}$:	<u>16.000 "</u>	<u>43.770 "</u>
---	-----------------	-----------------

<u>Rest at fordele blandt lodsejere:</u>		<u>46.230 kr.</u>
--	--	-------------------

Den samlede udgift til område II kalk. til:	260.000 kr.	260.000 kr.
heraf til renseanlæg:	<u>20.000 "</u>	

af restbeløbet 240.000 kr.

betaler amtsvejvæsenet forlods

240.000 $\frac{78,00}{396,07}$:	47.200 kr.
----------------------------------	------------

Transport:	<u>47.200 kr.</u>	260.000 kr.
------------	-------------------	-------------

	Transport:	47.200 kr.	260.000 kr.
og kommunens vejvæsen:			
240.000	$\frac{23,71}{396,07}$:	14.370 "	
og udstykningsvejene:			
240.000	$\frac{54,40}{396,07}$:	<u>33.000 "</u>	<u>94.570 kr.</u>
Rest at fordele blandt lodsejerne:			165.430 kr.
samme fra område I:			<u>46.230 "</u>
		I alt:	<u>211.660 kr.</u>

85 eksisterende ejendomme foreslås at yde et grundbeløb på 1250 kr. pr. ejendom =	106.250 kr.
Kommunen foreslås at stå i forskud med et tilsvarende grundbeløb for 30 grunde i udstykningsområdet =	<u>37.500 " 143.750 kr.</u>
Restbeløbet:	<u>67.910 kr.</u>

fordeles på bebyggede grunde i forhold til bygningsværdi og omregnede parter, idet der ved denne omregning er foretaget en vis udligning af vurderingsbeløbene. Almindeligvis er der givet ejendommene een part for hver 1000 kr. bygningsværdi, dog er der kun undtagelsesvis givet mindre end 20 parter og mere end 100 parter. 85 ejendomme repræsenterer i alt 3824 parter, hvilket giver ca. 17 kr. pr. part.

Eksempelvis skal en ejendom med 20 parter betale

i grundbeløb:	1.250 kr.
+ 20 x 17,00 kr:	<u>340 " 1.590 kr.</u>

Ligeledes skal en ejendom med 100 parter betale

i grundbeløb:	1.250 kr.
+ 100 x 17,00:	<u>1.700 " 2.950 kr.</u>

I ovenstående forslag er der ikke regnet med mere end grundbeløbet for hver af de 30 grunde i udstykningsområdet, hvilket skyldes, at tidspunktet m.h.t. bebyggelse af samtlige grunde formentlig ligger 10 - 15 år ud i fremtiden, hvorfor fremtidige bygningsbidrag foreslås anvendt dels til forrentning af forskud på grunde og dels til fremtidig vedligeholdelse af ledningsnettet.

Det vil således blive nødvendigt, at kommunen opretter et kloakfond til finansiering og vedligeholdelse, og når dette fond engang er opbrugt, overtager kommunen de videre økonomiske forpligtelser."

I henhold til ingeniør Gunnar Jensens skrivelse af 17/2 1967, bilag 48, til landvæsenskommissionen har sognerådet vedtaget at ændre Gammelsøskolens bidrag således, at skolen i stedet for de ovennævnte 16.000 kr. betaler renseanlægget eller 35.554,68 kr.

Udgiftsfordelingen bliver herefter således:

<u>Område I</u> , ifølge regnskab		90.000 kr.
Præstø amts vejvæsen	26.600 kr.	
Kommunens vejvæsen	1.170 "	
Gammelsøskolen	35.554 "	63.324 "
Lodsejerne		26.676 kr.
		=====
<u>Område II</u> , ifølge overslag		260.000 kr.
Præstø amts vejvæsen	47.200 kr.	
Kommunens vejvæsen	14.370 "	
Udstykningsvejene	33.000 "	94.570 "
Lodsejerne		165.430 kr.
		=====
Samtlige lodsejere under eet:		
26.676 + 165.430 =		192.106 kr.
		=====

C. Kommissionens forhandlinger m.v. Foreløbig kendelse.

På mødet den 6/12 1961, hvor projekt 1 blev drøftet, bemærkede kommissionen, at den i princippet ikke havde noget imod, at der finder et samarbejde sted mellem Damsholte kommune og Præstø amtsråd således, at spildevandet føres til amtets ledninger.

På det interne møde den 10/4 1967 redegjorde vejingeniør Gunnar Jensen for projekt 2.

Placering af renseanlæg blev drøftet.

Kommissionen bemærkede med tilslutning af den fiskerisagkyndige, at man efter omstændighederne, herunder de betydelige udgifter, der skønnes forbundet med biologisk rensning, vil kunne godkende 2 trixanlæg, dog under forudsætning af, at der ikke af lodsejerne langs recipienten protesteres herimod, og således, at disse og myndighederne senere kan kræve sagen optaget på kommunens bekostning, såfremt vandløbets naturlige tilstand skades.

Ingeniør Holger Hansen, Præstø amts vejvæsen, henledte opmærksomheden på, at udgiftsfordelingsforslaget, hvad angår amtsvejvæsenets bidrag, ikke tog hensyn til, at kloakledningerne er lagt dybere end nødvendigt for afledning af vejvandet.

På lodsejermødet den 11/5 1967 redegjorde vejingeniør Gunnar Jensen for projektets tekniske side.

Gårdejer Houmann Petersen henstillede, at Damsholte kommune bidrager til oprensningen af pumpelagets landkanal, når der udledes spildevand i denne.

Sognerådsformanden og gårdejer Houmann Petersen erklærede, at de ville forhandle om, hvilket bidrag kommunen bør yde til oprensning af kanalen. Resultatet af disse forhandlinger vil være at forelægge landvæsenkommissionen.

Gårdejer Harald Hansen, matr. nr. 12 b, protesterede imod, at der føres en kloakledning over hans ejendom som projekteret og mente, at ledningen lige så godt kunne føres ad kommunevejen (mellem matr. nr. 3 h og 3 l).

Ingeniør Gunnar Jensen bemærkede hertil, at ændringen ville kræve betydelig større ledningsdybde.

Ingeniør Gunnar Jensen redegjorde derefter for projektets økonomiske side.

Ingeniør Holger Hansen fremførte amtets synspunkter, hvad angår amtets bidrag for vejafvanding, og henviste i så henseende til det i amtsvejinspektoratets skrivelse af 22/4 1967, bilag 60, anførte.

Sognerådsformanden bemærkede, at man i sin tid havde drøftet sagen med amtets vejudvalg.

Sognerådsformanden bemærkede endvidere, at den fremtidige drift og vedligeholdelse af anlæggene afholdes af kommunen, og at lodsejerne kan betale deres bidrag kontant efter regnskabsmødet eller afdrage bidraget over 10 år mod at betale den rente, kommunen selv må give.

Sognerådsformanden anmodede om en igangsætningstilladelse.

Der afsagdes sålydende

foreløbig kendelse:

Da det må antages, at der ved hurtig fremme af sagen kan undgås betydelige ulemper og bekostninger, meddeler kommissionen hermed i h.t. lov om landvæsensretter § 35, stk. 3, Damsholte kommune, der har fremsat begæring herom, tilladelse til på eget ansvar at påbegynde det i sagen omhandlede kloakarbejde overensstemmende med projektet.

Thi eragtes:

Damsholte kommune kan påbegynde kloakarbejdet overensstemmende med det forelagte projekt.

sign. E. Skov Jørgensen.

sign. Halkov.

sign. C. Petersen.

Sagen optages derefter til endelig kendelse.

D. Kommissionens beslutninger m.v.

=====

Kommissionen finder, at det forelagte 2' projekt efter omstændighederne bør godkendes, både hvad angår område I, Damsholte, og område II, Ny Æbelnæs.

Hvad angår de fremsatte indsigelser m.v. bestemmer kommissionen følgende:

1. Præstø amts vejbidrag.

I skrivelse af 22/4 1967, bilag 60, har Præstø amts vejinspektorat på grundlag af redegørelsen i spildevandskomiteens skrift nr. 13 henstillet, at udgifterne til det foreslåede fællessystem i område II deles af regnvands- og spildevandsinteresserne i forhold til udgifterne til de tilsvarende separate kloaksystemer, samt henstillet, at amtsvejvæsenets bidrag for område I ansættes på analog måde.

I overensstemmelse hermed er i skrивelsen opstillet nogle beregninger, der kan sammenfattes som følger:

Område II.

a. Separat spildevandssystem.

Det forelagte projekts overslag for ledningssystemet	240.000 kr.
Nedsættelse på grund af mindre rørdimensioner	<u>45.000 "</u>
Udgift til tænkt spildevandssystem	<u>195.000 kr.</u>

b. Separat regnvandssystem.

Det forelagte projekts overslag for ledningssystemet	240.000 kr.
Nedsættelse på grund af mindre ledningsdybde (0,5 m)	<u>27.000 "</u>
Udgift til tænkt regnvandssystem	<u>213.000 kr.</u>

Regnvandsinteresse i det samlede system:

$$\frac{213.000 \cdot 100}{213.000 + 195.000} = 52\%$$

Amtsvejvæsenets interesse i det samlede system, efter vandmængde:

$240.000 \cdot \frac{78}{396} \cdot \frac{52}{100} =$	<u>24.700 kr.</u>	(10,3 %)
Efter projektets forslag	47.200 kr.	(19,7 %)

Område I.

Analogt: $55.446 \cdot \frac{103,91}{212,21} \cdot \frac{52}{100} =$	<u>14.000 kr.</u>	(25,4 %)
Efter projektets forslag	26.600 kr.	(49 %).

Med henvisning til amtsvejinspektora-tets ovennævnte skrivelse har vejingeniør Gunnar Jensen på sognerådets vegne i skrivelse af 8/5 1967, bilag 63, til landvæsenskommissionen bemærket, at spildevandskomiteens skrift ikke anser bidragsfordeling i forhold til overslagssummerne for spildevands- og regnvandsledningerne i et tænkt separatsystem (II) for bedre end bidragsfordeling efter tilløbenes mængde og beskaffenhed (I), og på grundlag af en opstillet beregning anført, at den af amtsvejinspektora-tet foreslåede fordelingsmåde (II) ikke i det foreliggende tilfælde synes at være rimelig, hvorfor projektets fordelingsmåde (I) fastholdes.

Kommissionen skal først bemærke, at de offentlige veje vil være at inddrage i bidragsfordelingen jfr. vandløbslovens § 94, stk. 1, og at fastsættelsen af bidragenes størrelse skal ske i overensstemmelse med reglerne i vandløbslovens § 74, stk. 5.

Kommissionen finder, at projektets forslag om fordeling af udgifterne efter mængden af afløbsvand, herunder afløbet fra de offentlige veje,

i nærværende sag giver en rimelig fordeling af udgifterne mellem de interesserede parter, især når hensyn tages til, at de offentlige veje efter forslaget ikke skal bidrage til renseanlæggene. Det bemærkes, at efter det oplyste har der forud været enighed mellem sognerådet og amtet om udførelse af fællesanlæg.

Hvad angår amtsvejinspektoratets henstilling om, at der ved fastsættelse af amtsvejvæsenets bidrag tages hensyn til, at vejene ikke har brug for samme ledningsdybde, som bebyggelsen har af hensyn til afvanding af kældere, skal udtales, at kommissionen ikke kan følge denne henstilling.

Det skal herved bemærkes, at spørgsmålet om mindre ledningsdybde med samme ret kan fremføres af ejere af højtliggende private arealer inden for oplandet, men at det ikke ville være rimeligt at tage hensyn hertil, idet fællesanlægget, der giver den for helheden mest hensigtsmæssige løsning, bør være baseret på solidaritetsprincippet.

2. Gårdejer Harald Hansen, matr. nr. 12 b.

Kommissionen har ladet spørgsmålet nærmere undersøge og fået forelagt en skrivelse af 30/6 1967 fra vejingeniør Gunnar Jensen til kommissionens teknisk sagkyndige, hvoraf fremgår, at en ledning fra br. 10 langs kommunevejen til amtsvejen og derfra til br. 12 vil kræve betydelig større gravedybder (langs amtsvejen middeldybde 3,70 m) med deraf følgende ulemper og større samlede udgifter, at ejendommen matr. nr. 7 b ikke kan komme med, hvis projektet ændres, at ejendommen matr. nr. 7 c (det gamle mejeri), der i forvejen har afløb i retning mod br. 11, ikke uden store gener og bekostninger ved eksisterende have kan ændre afløb til br. 12, og at generne for gårdejer Harald Hansen skønnes at blive meget små, når lægning af ledningen br. 10 - 11 - 12 udsættes til efter høst.

Under hensyn til det således oplyste, bestemmer kommissionen, at gårdejer Harald Hansens protest ikke kan tages til følge.

I øvrigt bestemmer kommissionen under henvisning til det foregående,

at resultatet af forhandlingerne mellem sognerådet og pumpelaget vil være at forelægge kommissionen til eventuel godkendelse inden regnskabsmødet,

at ejendommene matr. nr. 6 b og 7 b skal medtages i projektet, og
at ejendommene matr. nr. 3 al, 3 b og 3 c ikke skal medtages, men dog ikke
må afvandes til en branddam.

Godkendelsen af projektet sker i øvrigt på de i det følgende un-
der I - VI nævnte vilkår.

I. Tekniske bestemmelser.

a. Ledningsanlæggene.

Til samtlige ledninger skal anvendes trekantmærkede betonmuffe-
rør svarende til Dansk Ingeniørforenings normer, Dansk Standard nr. 400.

Ledningsstrækningerne 13 b - 13 c og 13 al - 13 a2 skal udføres
af 25 cm rør.

Kommissionen godkender de i projektet anførte og foran i afsnit
A omtalte beregningsforudsætninger, hvorved bemærkes, at der fra de enkel-
te ejendomme ikke må tilføres kloaksystemet større afløbsmængder end der-
ved forudsat.

Der må ikke tilføres kloaksystemet industrispildevand, ensilage-
afløb, ajle, afløb fra møddinger eller spildevand af anden art end almin-
deligt husspildevand.

Septictanke og andre hustanke må ikke indrettes med tilslutning
til kloaksystemet, og sognerådet bemyndiges til at kræve sådanne eksiste-
rende tanke fjernet.

Offentlige og private veje og grunde, som berøres af anlægsar-
bejderne, skal efter disses udførelse bringes i samme stand som før.

b. Renseanlæggene.

Disse vil være at udføre i overensstemmelse med projektet.

Der skal i hver af de to renseanlæg opnås en sådan rensning, at
afløbet fra anlægget til enhver tid ikke indeholder mere end 0,5 ml/l bund-
fældelige stoffer påvist ved 2 timers henstand af prøve i spidsglas.

Sognerådet forpligtes til ved løbende undersøgelser - mindst
hvert kvartal - at kontrollere rensningseffekten.

Såfremt undersøgelserne måtte vise, at kravet til rensning ikke opfyldes, skal sognerådet være forpligtet til at forelægge en landvæsenskommission forslag til en passende ombygning eller udvidelse af anlægget.

c. Almindelige bestemmelser.

Samtlige arbejder udføres ved Damsholte kommunes foranstaltning.

Lodsejere, hvis ejendomme berøres af anlæggene, er pligtige at tåle arbejdets udførelse og den herfor fornødne færdsel, transport, oplagring af materialer og lignende.

Kommissionen kan tiltræde, at der under arbejdets udførelse foretages sådanne ændringer i projektet, som af praktiske grunde skønnes hensigtsmæssige, og som ikke formindsker kloaksystemets herunder renseanlæggenes effektivitet eller fordyrer projektet bortset fra relativt ringe prisstigninger.

Når anlæggene er udført, har de tilstødende grundenes ejere ret og pligt til at føre spildevandet fra ejendommen til ledningssystemet.

II. Anlæggenes sikring. Servitutbestemmelser.

Der tillægges Damsholte sogneråd ret til at føre ledninger over private grunde, således som foreslået i det herved godkendte projekt.

Denne ret eksproprieres herved i henhold til vandløbsloven af 11. april 1949, § 73, stk. 4.

Alle ledningsstrækninger, der ligger uden for offentlige vejarealer, skal sikres ved følgende servitutbestemmelser, der tinglyses på vedkommende ejendomme:

1. Det skal tåles, at den pågældende ledning nedlægges på vedkommende ejendom, som vist på en vedhæftet tegning.
2. Anlæggene skal henligge uforstyrret, og der skal gives de til enhver tid berettigede adgang til eftersyn og rensning samt til at foretage reparations- og vedligeholdelsesarbejder i det omfang, sognerådet finder det nødvendigt.
3. Uden forud indhentet tilladelse fra sognerådet er det forbudt inden for et bælte på 2,00 m til hver side for ledningens midte at bygge, foretage beplantninger af træer eller buske med dybtgående rødder el-

ler overhovedet iværksætte noget, der kan være til hinder eller skade for eftersyn, reparations- eller vedligeholdelsesarbejder.

4. Der må til enhver tid tåles de ulemper, der kan være forbundet med eventuelle fremtidige eftersyns- og reparationsarbejder. Erstatning for eventuel herved forvoldt skade fastsættes i mangel af mindelig overenskomst af uvildige mænd udmeldt af retten.
5. Med hensyn til de ejendommen påhvilende byrder og servitutter henvises til ejendommens blad i tingbogen.
6. Påtaleretten tilkommer Damsholte sogneråd på Damsholte kommunes vegne.

Servitutbestemmelserne har prioritet forud for den på ejendommen hvilende pantegæld, jfr. vandløbslovens § 89, stk. 1.

Det til renseanlægget for Ny Æbelnæs nødvendige areal og adgangen til anlægget skal sikres ved følgende servitutbestemmelser, der tinglyses på vedkommende ejendomme:

Den til enhver tid værende ejer af arealet skal tåle, at renseanlægget anbringes og er beliggende på ejendommen, som vist på en vedhæftet tegning. De påtaleberettigede skal have ret til gående og kørende færdsel til renseanlægget fra offentlig vej. Renseanlægget skal henligge uforstyrret. De til enhver tid berettigede har ret til eftersyn og rensning af anlægget samt til at foretage reparations- og vedligeholdelsesarbejder på dette i det omfang, de påtaleberettigede finder nødvendigt, og ejeren af ejendommen skal til enhver tid tåle de ulemper, der måtte være forbundet med sådanne arbejder. Erstatning for eventuelt afgrødetab og eventuel anden skade, der måtte være forbundet med sådanne arbejder, eller som måtte forvoldes ved færdselen til og fra anlægget, skal i mangel af mindelig overenskomst fastsættes af uvildig mand (mænd) udmeldt af retten.

Med hensyn til de ejendommen påhvilende servitutter og byrder henvises til ejendommens blad i tingbogen. Påtaleretten har Damsholte sogneråd. Servitutbestemmelserne har i henhold til vandløbslovens § 89, stk. 1, prioritet forud for den på ejendommen hvilende pantegæld.

Servituddokumenterne såvel vedrørende ledninger som renseanlæg skal forud for regnskabsmødet forelægges kommissionen til godkendelse.

For så vidt sognerådet ikke får afsluttet mindelig overenskomst om erstatninger, fastsættes disse af landvæsenskommissionen inden regnskabsmødet.

Servitutbelagte arealer skal på sognerådets foranstaltning særskilt matrikuleres, såfremt det inden anlægsregnskabet afslutning forlanges af vedkommende lodsejer.

III. Bestemmelser om erstatninger.

Hvor ledninger lægges over privat grund bortset fra nuværende og fremtidige vejarealer, tilkommer der de pågældende ejere eller brugere erstatninger, dels for servitutpålæg og dels for eventuel markskade, herunder skader på dræningsanlæg, eller for ulemper under anlægsarbejdets udførelse.

Erstatningerne fastsættes i mangel af mindelig overenskomst af landvæsenskommissionen.

Overenskomster om erstatninger skal forelægges kommissionen til godkendelse inden regnskabsmødet.

IV. Udgiftsfordelingen.

Denne vil være at foretage efter de regler, der er nærmere omtalt i nærværende kendelses afsnit B.

Kommissionen godkender, at de bidrag til vejafvandingen, der er fastlagt i det foregående i nærværende kendelse, er refusionsberettigede udgifter i henhold til lov af 7/6 1958 om tilskud til offentlige veje.

Damsholte kommune udreder forskudsvis de med anlæggene forbundne udgifter.

Lodsejernes bidrag, der deles i et grundbidrag på 1250 kr. pr. ejendom og et bygningsværdibidrag efter parter, forfalder til kontant betaling efter afsagt regnskabskendelse.

Efter kommunens derom givne tilbud kan lodsejernes bidrag for de lodsejere, der måtte ønske det, afdrages over 10 år mod forrentning af det til enhver tid skyldige beløb med den rente, kommunen selv må betale ved optagelse af lån.

For hver af de 30 grunde i udstykningsområdet regnes kun med grundbeløbet, medens fremtidige bygningsværdibidrag anvendes, dels til forrentning af forskud på grunde, og dels til fremtidig vedligeholdelse af ledningsnettet.

Kommunen skal oprette et kloakfond til finansiering og vedligeholdelse. Når fonden er opbrugt, overtager kommunen alle videre økonomiske forpligtelser.

Damsholte kommune tilpligtes at føre et særligt regnskab over alle i forbindelse med kloakanlæggene, herunder renseanlæggene, flydende indtægter, anlægsudgifter og renter.

V. Anlæggenes vedligeholdelse og drift.

Vedligeholdelse, renholdelse og drift af samtlige kloakanlæg, herunder ledningsanlæg og renseanlæg, påhviler Damsholte kommune, der afholder de dermed forbundne udgifter, jfr. dog pkt. IV.

VI. Almindelige bestemmelser.

Udførelsen af anlægsarbejderne skal ske enten efter licitation eller ved kommunens egen foranstaltning.

Arbejderne skal påbegyndes snarest muligt og være fuldført inden 1. juli 1968.

Kan det af de fremkomne tilbud eller af forholdene under arbejdernes udførelse skønnes, at udgifterne vil overstige de ved sagens behandling for landvæsenskommissionen forudsatte med mere end 25%, kommer reglerne i vandløbslovens § 75, stk. 3, i anvendelse.

Når arbejderne er tilendebragt, skal der som foran nævnt snarest for kommissionen forelægges et revideret regnskab for anlægsudgifterne, derunder udgifter til administration, kurstab, byggerenter, erstatninger til lodsejere samt udgifter ved sagens behandling for landvæsenskommissionen.

På regnskabsmødet, der derefter afholdes, skal endvidere foreligge en på kendelsens grundlag udarbejdet partsfordelingsliste med fortegnelse over samtlige bidragspligtige ejendommers matr. nr., ejere, antal parter og bidragenes størrelse.

Omkostningerne ved sagens behandling for landvæsenskommissionen, herunder honoraret til kommissionens teknisk sagkyndige, optages under anlægsudgifterne og udredes forskudsvis af Damsholte kommune senest 15 dage

efter modtaget opgørelse fra kommissionens formand.

Thi bestemmes:

Anlæggene bliver at udføre og de dermed forbundne udgifter at betale efter de i det foregående trufne bestemmelser under adfærd efter loven.

A. Halkov.

Carl Emil Petersen.

Hans Skov Jørgensen.